

Activisme a través de l'Art per el Canvi Climàtic | Activism through Art for Climate Change

Publicat per [Ataec. Artistes & Acció Climàtica | Xarxa Glocal Associativa \[www.ataec.com\]\(http://www.ataec.com\)](#) [1] el 02/03/2021 - 08:29

Xarxa Glocal Associativa d'Artistes & Acció Ecosocial | www.ataec.com [2] | @ataeccom
| <https://ataec.wordpress.com> [3]/

CAT |

A escala global, passem per un punt d'inflexió o de transició important. La contaminació ambiental ha posat en risc el planeta i ens ha situat en una nova era, l'antropocè. Aquest terme va ser encunyat l'any 2000 pel químic i meteoròleg Paul Crutzen, qui, el 2007, assenyalaria els anys cinquanta com l'inici de la gran acceleració dels canvis antropogènics en el conjunt de factors que determinen l'evolució de la Terra.

Per a molts experts, l'Antropocè s'iniciaria a partir d'aquest moment. Consideren que durant 70 anys, l'acció humana ha produït canvis prou generalitzats, rellevants i irreversibles per parlar d'una nova subdivisió cronològica.

Entre els indicadors que destaquen hi ha els elements radioactius alliberats en assaigs nuclears, les partícules de carbó resultants de les centrals tèrmiques, la contaminació per partícules de plàstic i altres materials generats a partir de la producció industrial, l'escalfament global a un ritme sense precedents en els darrers 66 milions d'anys, amb les conseqüents repercussions que conformen el canvi climàtic, i l'extinció accelerada i en massa d'un gran nombre d'espècies animals i vegetals i, per contra, la proliferació d'individus d'algunes poques espècies.

L'impacte de l'acció humana amenaça de posar en perill la supervivència de l'espècie al planeta.

En la Cimera sobre Acció Climàtica de l'Organització de les Nacions Unides del 2019, es va posar en relleu que les emissions a nivell mundial arriben a quotes sense precedents i encara podrien créixer.

Els últims quatre anys han estat els més calorosos de la història des que hi ha registres i la mitjana de la temperatura de l'hivern a l'Àrtic ha augmentat 3 °C des del 1990. El nivell del mar puja, els esculls de corall moren i cada vegada és més perceptible l'impacte del canvi climàtic en la salut de les persones a través de la contaminació de l'aire, les onades de calor i els riscos en la seguretat alimentària.

El Secretari General de l'ONU, António Guterres ha fet una crida perquè tots els països membres millorin les seves accions el 2020, per aconseguir reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle un 45 % en deu anys i zero el 2050.

La contribució des de l'art...

Per transformar la nostra manera d'habitar i pensar el planeta cal un canvi de mentalitat i d'hàbits en diferents aspectes de la vida. Creiem que l'art pot contribuir a la reflexió i aportar aproximacions a la qüestió des d'una altra perspectiva.

De fet, si bé la natura ha estat recurrent al llarg de la història de l'art, a partir dels anys 90 es practica un acostament al territori en tant que espai biopolític, com puntualitza Teresa Blanch, en tant que limita, condiona i defineix al subjecte actual, i s'expressa com una condició per a la supervivència biològica' (Blanch, "Estrategias críticas entre arte y geografía", 2015, p.13).

Vistos els efectes en el planeta dels últims anys, aquesta perspectiva no és gens exagerada, i respon als riscos que sorgeixen en el nou mil·lenni, tot i que el segle ha començat amb una producció deliberada d'ignorància sobre els perills ecològics, com la desregulació de la protecció ambiental i la destrucció d'estils de vida sostenibles de comunitats agrícoles, tribals, pastorals i artesanes que s'estan convertint en els nous refugiats ambientals del món, mentre els seus ecosistemes són objecte de destrucció, desviació i apropiació per extreure'n recursos naturals o bé utilitzar-los com a abocaments de residus, sovint seriosament contaminants, polaritzant la societat i fent un transvasament de recursos dels pobres als rics, mentre la contaminació fa el camí invers, amb el resultat d'un 'apartheid ambiental a escala mundial' (Shiva, 2001, pp. 163-165) que dinamita els límits ètics i ecològics del comerç.

Tot està en venda: gent, llavors, coneixement, aigua, contaminació... Amb la globalització, la vida ha perdut el caràcter sagrat per esdevenir mercaderia, s'han reduït i difuminat tots els límits: espirituals, ecològics, culturals i socials, en una crisi ecològica sense precedents (Shiva, 2001, pp. 184-186), que ha portat a autors com T.J. Demos a parlar del 'medi ambient dels pobres', i dels drets i demandes i temes polítics que afecten els que menys han contribuït al canvi però que més el pateixen, amb conflictes que s'emmarquen entre el mediambientalisme i el postcolonialisme (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 6) de la nova era que hem inaugurat.

Ataec, com a Xarxa Associativa Glocal d'Artistes & Acció Ecosocial, reivindica el dret a mirar que postula Nicholas Mirzoeff i que es fonamenta en la capacitat d'expressar amistat, solidaritat o amor a través d'una mirada que ha de ser mútua i que aspira a una subjectivitat i una col·lectivitat polítiques" (The Right to Look, 2011, p. 473). Defensa l'espai que Gilles Deleuze descriu a partir de la idea d'un espai únic d'immanència compartida, en què la totalitat d'allò que existeix manté una relació d'igualtat ontològica, per tant no hi hauria diferència entre nosaltres i el món (Deleuze, 1995). I s'identifica amb alguns principis del que Critchley anomena anarquisme místic i que defineix com una política de l'amor (Critchley, 2009, p.74-76).

Per això decidim abraçar l'epistemologia decolonial que propugna Ramón Grosfoguel, assumint obertament una geopolítica i una corpolítica decolonials del coneixement com a punts de partida cap a una crítica radical (Grosfoguel, DL2014, p. 378-379) al sistema colonial que ens permeti contribuir a imaginar mons alternatius, que trenquin amb la necessitat de mantenir l'explotació de l'altre.

Cal entendre doncs, que la crisi ecològica és política, cultural i social, i implica una revolució cultural que ha de ser capaç de reorientar els objectius de producció, les formes d'organització i les maneres d'estar junts (Brunner, Nigro, & Raunig, 2013, p. 16).

Davant d'aquesta nova preocupació, han aparegut nombroses estratègies estètiques sobre qüestions ecològiques en diferents àrees geopolítiques. Les diferents aproximacions al problema comparteixen la interdisciplinarietat científicocultural i la crítica filosòfica, que, juntament amb l'art contemporani, assenyalen un repensar ecoestètic de les polítiques, més aviat com una politització de les relacions entre l'art, la biosfera i la natura, que està inextricablement vinculada al món humà de l'economia, la tecnologia, la cultura i la llei (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 2), conjuntura que dona peu a l'emergència del que Yates McKee anomena 'el nou artista biopolític' (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 7), 168 compromès amb les polítiques mediambientals de supervivència.

Aquest gir biopolític promou l'aparició de noves formes d'activisme, principalment a través de tres línies: la creació de noves maneres de viure, la invenció de nous tipus d'organització i la reapropiació del temps (Brunner, Nigro, & Raunig, 2012).

Així doncs, les nostres capacitats de resiliència i de reinvençió esdevenen una crida urgent a fer front a aquesta

situació d'urbanització desmesurada, gentrificació, dependència alimentària i catàstrofes naturals, desapropiació territorial, migracions urgents, vulnerabilització dels coneixements culturals, desencontres socials i col·lectius fragilitzats i fractalitzats territorialment, econòmica i política. Caos habitacional, combustibles fòssils, monopolis, monocultius, desforestació; que causen desertificació, desgel, recàrrega de CO2 en l'atmosfera, desequilibris en la temperatura atmosfèrica, degradació dels ecosistemes i paisatges, la qual cosa atenta directament contra tot tipus de vida en el planeta.

Processos polítics que ens deixen al marge de la presa decisions en la gestió de l'espai, la matèria i el temps.

Per tot això, volem que www.ataec.com sigui un pont que teixeix informació, coneixements, contextos, dades, sentiments i emocions quant a la vida a escala global i contribuir a la transformació urgent de les nostres pràctiques de consum, acció i gestió dels nostres cossos, cultures, arts, ideologies, territoris, temps i recursos naturals.

D'altra banda urgeixen també debats sobre la naturalesa del que és humà, què és ser humà davant l'evolució de la intel·ligència artificial, quan hem deixat enrere les granges per abraçar les màquines i ara les màquines ocupen els nostres cossos, espais i territoris.

EN |

On a global scale, we are going through an important turning point or transition. Environmental pollution has put the planet at risk and has placed us in a new age, the Anthropocene. This term was coined in 2000 by chemist and meteorologist Paul Crutzen, who, in 2007, would point out the 1950s as the beginning of the great acceleration of anthropogenic changes in the set of factors that determine the evolution of the Earth.

For many experts, the Anthropocene would be started from this point on. They consider that for 70 years, human action has changed enough generalized, relevant and irreversible to speak of a new chronological subdivision.

Noteworthy indicators are the radioactive elements released in nuclear tests, the carbon particles resulting from the thermal power plants, pollution by plastic particles and other materials generated from industrial production, global warming at an unprecedented rate in the last 66 million years, with the consequent repercussions of climate change, and the extinction of large numbers of animal and plant species and, conversely, the proliferation of individuals of a few species.

The impact of human activity threatens to put in danger the survival of the species on the planet.

At the UN Climate Action Summit in 2019, it was emphasized that emissions worldwide reach unprecedented quotas and could still grow.

The last four years have been the hottest time in history since records and the average winter temperature in the Arctic has risen 3 ° C since 1990. Sea level rises, coral reefs die and the impact of climate change is becoming more noticeable on people's health through air pollution, diseases, heatwaves, and risks to food safety.

The Secretary-General of the UN, António Guterres, has called for all member countries to improve their actions by 2020, but achieve a reduction of greenhouse gas emissions by 45% in ten years and zero by 2050.

The contribution from art ...

To transform the way we inhabit and think of the planet requires a change of mentality and habits in different aspects of life. We believe that art can contribute to reflection and bring approaches to the issue from a different perspective.

In fact, although nature has been recurring throughout the history of art, since the 1990's it has been approaching the territory as a biopolitical space, as Teresa Blanch points out, while limiting, conditioning, and defining the current subject, and is expressed as a condition for biological survival '(Blanch, "Critical Strategies between Art and Geography", 2015, p. 13).

Given the effects on the planet in recent years, this perspective is not exaggerated, and it responds to the risks that arise in the new millennium, though the century has begun with a deliberate production of ignorance about

ecological dangers, such as the deregulation of environmental protection and the destruction of sustainable lifestyles of agricultural, tribal, pastoral and artisanal communities that are becoming new refugees around the world, while their ecosystems are subject to destruction, deviation and appropriation, or use them as waste landfills, often seriously polluting, polarizing society and transfer of resources from the poor to the rich, while pollution goes the opposite way, with the result of environmental apartheid in world-wide scale (Shiva, 2001, pp. 163-165) that dynamizes the ethical and ecological limits of the commerce.

Everything is for sale: people, seeds, knowledge, water, pollution ... With globalization, life has lost the sacred character to become merchandise, all boundaries – spiritual, ecological, cultural and social – have been reduced and blurred in an unprecedented ecological crisis (Shiva, 2001, pp. 184-186), which has led authors such as T.J. Let's talk about the 'environment of the poor', and the rights, demands and political issues which affect those who have least contributed to the change but suffer it most, with conflicts that are framed between environmentalism and post-colonialism (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 6) of the new age we have inaugurated.

As an associative glocal network of artists & climate change actions, www.ataec.com claims the right to watch, which Nicholas Mirzoeff postulates and which is based on the ability to express friendship, solidarity or love through a look that must be mutual and that aspires to subjective and collective politics (The Right to Look, 2011, p. 473). It defends the space that Gilles Deleuze describes from the idea of ??a unique space of shared immanence, in that all that exists has an ontological equality relationship, so there would be no difference between us and the world (Deleuze, 1995). And he identifies with some principles of what Critchley calls mystical anarchism and which he describes as a politics of love. (Critchley, 2009, pp. 74-76).

That is why we decide to embrace the decolonial epistemology advocated by Ramón Grosfoguel, openly assuming a geopolitics and a corpopolitics knowledge as starting points for radical criticism (Grosfoguel, DL2014, pp. 378-379) in the colonial system allow one to contribute to imagining alternative worlds, which breaks with the need to maintain the exploitation of the other.

It must be understood, then, that the ecological crisis is political, cultural and social, and implies a cultural revolution that must be able to reorient the production goals, ways of organization and ways of being together (Brunner, Nigro, & Raunig, 2013, p. 16).

In the face of this new concern, numerous aesthetic strategies on ecological issues have emerged in different geopolitical areas. Different approaches to the problem share scientific-cultural interdisciplinarity and philosophical criticism, which, together with contemporary art, they point to an eco-aesthetic rethinking of policies, rather than a politicization of relationships between art, the biosphere and nature, which is inextricably linked to the human world of economics, technology, culture and law (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 2), a juncture that gives rise to the emergence of Yates McKee calls 'the new biopolitical artist' (Demos, "Contemporary Art and the Politics of Ecology An Introduction", 2013, p. 7), 168 committed to environmental survival policies.

This biopolitical turn promotes the emergence of new forms of activism, mainly through three lines: the creation of new ways of living, the invention of new types of organization and the reappropriation of time (Brunner, Nigro, & Raunig, 2012).

So our resilience and reinvention capabilities are an urgent call to deal with this urbanization situation excessive, gentrification, food dependence and natural disasters, territorial misappropriation, urgent migrations, vulnerability of cultural knowledge, social and collective disagreements that are fragile and territorially fractured, economically and politically. Housing chaos, fossil fuels, monopolies, monocultures, deforestation; causing desertification, thawing, recharging of CO2 in the atmosphere, imbalances in the atmospheric temperature, degradation of the ecosystems and landscapes, which directly attacks all types of life on the planet.

Political processes that leave us aside from the decisions in the management of space, matter and time.

That is why we want to be a bridge that weaves information, knowledge, contexts, data, feelings and emotions into life on a global scale and contribute to the urgent transformation of our practices of consumption, action and management of our bodies, cultures, arts, ideologies, territories, time and natural resources.

On the other hand, there are also debates about the human nature, what it is to be human in the face of the

evolution of artificial intelligence, when we have left behind farms to embrace machines and now machines occupy our bodies, spaces and territories.

Copyright © 2021. ATAEC.

Categories: Article

Categories: Actualitat

Etiquetes: canvi climàtic

Etiquetes: xarxa

Etiquetes: treballadors de la cultura

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/03/02/activisme-traves-de-art-per-canvi-climatic-activism-through-art-for-climate-change>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/moravv>

[2] <http://www.ataec.com>

[3] <https://ataec.wordpress.com>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8519>